

Arbetsterapi i begränsande miljöer—hur vi kan göra skillnad med ett aktivitetscentrerat förhållningssätt

Sara Krancher Lilja^{1,2}, Christina Andersson², Anna-Karin Olsson¹.
1. NU-sjukvården, 2. Göteborgs Universitet

Bakgrund

Patienter som vårdas inom rättspsykiatri blir aktivitetsberövade då de blir fråntagna möjligheten att göra nödvändiga eller meningsfulla aktiviteter på grund av yttre omständigheter som står utanför deras kontroll^{1,2}. I arbetet som arbetsterapeut ligger fokus på att arbeta aktivitetscentrerat och därmed även ha patienternas möjlighet till aktivitet i beaktande^{3,4}. Däremot finns få studier som handlar om hur arbetsterapeuterna arbetar aktivitetscentrerat i en kontext där patienter är aktivitetsberövade.

Syfte

Syftet med studien var att undersöka arbetsterapeuters erfarenheter av att arbeta aktivitetscentrerat med ett fokus på vardagligt fungerande inom rättspsykiatri.

Metod

Studien genomfördes med hjälp av en kvalitativ metod där intervjuer med elva arbetsterapeuter inom rättspsykiatri ägde rum.

Resultat

Resultatet redogör för arbetsterapeuternas erfarenheter och sammanfattades i tre huvudkategorier. Arbetsterapeuterna reflekterar kring hur deras arbete påverkas av den rättspsykiatriska omgivningskontexten likväl som av patientgruppen.

Figur 1. Huvudkategorier samt ett citat från varje huvudkategori presenteras.

Konklusion

Utifrån resultatet kan arbetsterapeuternas arbete inom rättspsykiatri vid en första anblick ses som traditionell arbetsterapi som går att översätta till flertalet olika verksamhetsområden med uppgifter så som utredningar, behandlingar samt att förmedla information om patientens resurser och begränsningar i aktivitet. Föreliggande studie tydliggör dock att flera aspekter så som den rättspsykiatriska omgivningskontexten och patientgruppens komplexitet behöver beaktas för att möjliggöra framgångsrika arbetsterapeutiska insatser. Fynden anses betydelsefulla och utgör en grund för fortsatt reflektion över hur miljön påverkar arbetsterapeuternas arbete och patienternas vardag.

Referenser

- Whiteford G. Occupational deprivation: global challenge in the new millennium. Br J Occup Ther. 2000; vol63(5): 200-204.
- Whiteford G, Jones K, Weekes G, Ndlovu N, Long C, Perkes D, et al. Combatting occupational deprivation and advancing occupational justice in institutional settings: Using a practice-based enquiry approach for service transformation. Br J Occup Ther. 2020; vol 83(1): 52-61.
- Fisher A, Marterella A. Powerful practice. A model for authentic occupational therapy. Fort Collins, Colorado: CIOTS; 2019.
- Bryant W, Fieldhouse J, Bannigan K. Creeks's Occupational Therapy and Mental Health. Upplaga 5. London: Churchill Livingstone; 2014.

Sara Krancher Lilja
Sara.k.lilja@vgregion.se